

Jan 1,1-5, 9-14

Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a život byl světlo lidí. To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa. Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.

Kdybychom hledali v Janově evangeliu vánoční příběh, hledali bychom marně. Evangelista Jan Ježíšova narození nepopisuje. A přece se mu věnuje, jenže tak nějak jinak, po svém.

Nevypráví, jak se Ježíš narodil, ale proč se narodil. Proč slavíme Vánoce. Proč nám Ježíš stojí za to, abychom jeho cestu bedlivě sledovali od samotného počátku až do konce a přemýšleli nad ní.

Jan se nesnaží pokračovat v tradici vánočního příběhu, nepřebírá to, co najdeme u Lukáše a u Matouše, nevytváří ani nový příběh, a tím je vlastně překvapivě aktuální. Může být srozumitelný v dnešním světě, kde křesťanské, tradiční, pojetí Vánoc přestalo být něčím samozřejmým. Možná kdybychom při vysvětlování významu Vánoc vynechali anděli, mudrce a pastýře, lidé by nám potom více rozuměli.

Jan se obejde bez kudrlinek, bez betlémských kulis. Jde rovnou k jádru: Na počátku bylo Slovo. A to Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Tak proto Vánoce. Tak proto slavíme a radujeme se. Místo do Betléma nás Jan vede před počátek toto světa, protože už tam začíná tajemství Božího sklonění se k člověku.

O Ježíši Jan mluví jako o Slovu a jako o světle. Ježíš je Slovo Boží. Bůh skrze něj promlouvá. To, co bylo zatím nejasné, jako v hádance se v Ježíši stává jasným, srozumitelným.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi, svým Slovem. Boží Slovo má tvůrčí moc, je tvořivé. Ale až díky Ježíši, jsme mohli tomuto Slovu plně

porozumět. Jen díky tomu, že se Slovo stalo tělem, že se Bůh stal člověkem, mu můžeme my lidé rozumět.

Bůh se v Kristu snížil, zřekl se své svatosti, svrchovanosti, sestoupil ze svého trůnu, učinil se rovný lidem, a tak je vyvýšil.

Jenže u Jana máme i skeptičtější verše jako: **To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.** Ježíš v tomto světě vítězí, ale není to zrovna triumfální vítězství. Tma nepohltila světlo, ale ani naopak, světlo nepohltilo tmu. Ježíše, ani jeho vlastní nepoznali a nepřijali. Jako člověk se narodil a jako člověk i zemřel, ukřižován, jako zločinec.

Proto v sobě mají vánoční svátky i jakousi trpkost, kterou naše doba dávno přebila všelijakými umělými sladidly, ale bible nám ji dává okusit v plné síle.

Stejně jako by neděle velikonoční nebyla možná bez temnoty velkého Pátku, není ani radost z narození Spasitele možná bez rozčarování nad jeho odmítnutím. Svět, u jehož počátků Ježíš byl, se mu tak vzdálil, že s ním nechce mít nic společného. Ježíš narušuje staré pořádky, je potřeba ho co nejdřív odstranit. V Betlémě se nenajde místo pod střechou. Herodův strach o trůn vyžene Ježíše do Egypta. A když Ježíš dospěje, tak to není lepší. Celý Ježíšův příběh je vlastně příběhem o odmítnuté pomoci. Je to Ježíšův příběh, ale není jen o Ježíši, je to i o nás.

Ježíš přichází do našich životů, aby nám navrátil to, co jsme ztratili. Přichází svým světlem zahnat temnoty. Chce nám pomoci. Ale často nalézá jen zavřené dveře. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. To je věta, která vyvolává velikou tíseň.

Představme si syna, který se vrací po letech domů, a tam ho už nikdo nechce znát, nikdo s ním nepočítá, není tam pro něj místo. Ale mnohem větší smutek by v nás měl vzbuzovat osud těch domácích. Co s nimi bude, když nepřijali vlastního?

Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Ježíše nezastaví ani naše zavřené dveře. Smíme věřit, že když jednou otevřeme, bude stát na prahu, vejde dál a bude s námi večeřet. Protože Ježíš není ledajaký ztracený syn. Narodil se jako člověk. Zemřel jako člověk. Ale byl vzkříšen a vstoupil na nebesa jako Bůh.

Amen